

אלו נאמרין

פרק שביעי סוטה

לח

עין משפט
גר מצוה

(א) רש"י ד"ה ואיתקש וכו' בשמו ה"ד וא"כ מ"ה בשם המפורש כשם המיוחס: (ב) ד"ה לגנים וכו' להפלה הא דלמרי' וכו' זו כ"ח ואינו כולל ברכה הא דלמרי' כה דברו פנים בפנים:

בכתבו. צ"ד ה"י. בכינויו. צ"ל"ף. בנגד בתפוחיהם. מפני שצריך נשיאות פנים, דקאמר' בצריקא צמקא. ובמקדש. למעלה מראשיהם, מפני שצריך את העם צ"ש המפורש, וצ"ל למעלה מקשרי אצבעותיהם. שאין מגביה למעלה מן הצ"ץ את ידיו. מפני שהם פתוח עליו. תורה אור

גמ' בנשיאות פנים. שצ"ל ליה לרבי יונתן. ודיקא. בנשיא ליה לרבי יונתן. רבא גזירה שניה; אי גזו"ש גלפת לה - איקא למיפקד; מה למלאים - שכן קרנן ציבור, דקמצי (ויקרא ט): ויצד מעשות הסטאם והעולה והשלמים, וכו' וכן על ציבור, דקמצי: "קחו שער עינים וגו'". וראש חלק הוה, דקמצי: "צוים הדקש הראשון צדקת לדקש פקיס" וגו' (שמות מ), והוא הוה יוס שמיני למלאים, דקמצי צדקת עולם: אחוה הוה נטל עשר עטרוס. ר' נתן אומר אינו צריך. משום דפרקא ליה גז"ש, מיימי ליה צוקיטא. אף בניו בנשיאות פנים. ולא פיקטי פו "שכן כ"ג". דאין משיבין על הפקש. ובתיב כל הימים. ולא פיקטי לך פו ראש חלק ועבודת צבור. ואיתקש ברכה לשירות. פלומר, ואע"ג דבבאי קרלי לאו צרכה פמיבא אלא שירות "לעמוד לצדק צ"ש ה' הוא וצ"ו כל הימים" - איתקוש צרכה ושירות צדקת אצריקא, דקאמר' לעיל: "לשירתו ולצדק צמון". (א) בשם המיוחד. כקמצי. בכל המקום ס"ד. וכי צכל מקום שם המיוחד נקרא? דקמצי (שמות ג): "ה' שמי" וזה וזכרי" - לא כצ"ל נקצב שמי נקרא (פסחים דף נ:). ועוד: וכי צכל מקום שמינה צ"ה ושורה, דקמצי: "אבא אליך?" והוא לא יחד מקום להצדקת השם! מסודם הוא. מהופך; "צכל המקום אשר אבא אליך" - צ"ל מועד שצמקא, וצ"ל וצ"ל עולמים. או אינו אלא אפילו פנים בנגד עיר. ש"ל הציבור ריכין להסב פניהם לצד הפניהם. לשנים קורא בהנים. ש"ש שם שני כהנים לצד, ש"ל לצד פלגמז צדקת הודאה קורא אוקן "פניהם", והן הוכיין פניהן צ"ל הפוכין לצד הפניה להספול. (ב) דקא אמרינן לקמן: יחי לזון מלפניך שפאה צרכה זו כו'. אמור להם. מקרא ד"לדקש" נפקא לן, ש"ל לצד צבור מוקיר אוקן לצד. בהן קורא בהנים. חס ש"ל לצד צבור פהן הוא - קורא ומקיר את תצריקו העומדים לפניו להסור שמות כ"ב אר"ך, בכ"ר מקום ס"ד? אקא מקרא זה מסודם הוא; בכ"ר מקום אשר אבוא אר"ך וברכתך - שם אוקיר את שמי. ותיבן אבוא אר"ך וברכתך - בבית הבחירה, שם אוקיר את שמי - בבית הבחירה. תניא אידך: "בה תברכו את בני ישראל, גרים נשים ועבדים משוחררים מנין? ת"ש: "אמור להם" - כבדוהו. תניא אידך: "בה תברכו" - שנים בנגד פנים, או אינו אלא פנים בנגד עורף? ת"ש: "אמור להם" - באדם האומר לחבירו. תניא אידך: "בה תברכו" - אף אינו אלא בלחש? ת"ש: "אמור להם" - באדם שאומר לחבירו. אמר אבני: * דקמצינן, לשנים קורא "בהנים" ולא אינו קורא "בהן", שניא: "אמור להם" - לשנים. ואמר רב חסדא: נקמצינן, בהן קורא "בהנים" ואין ישראל קורא "בהנים", שניאמר "אמור להם" - אבירה משלם

בכתבו, ובמדינה בכינויו. אבמדינה - פהנים נושאים את ידיהן בנגד בתפוחיהן, ובמקדש על גבי ראשיהן, יחויץ מבהן גדול שאינו מגביה את ידיו למעלה מן הצ"ץ. ר' יהודה אומר: אף בהן גדול מגביה ידיו למעלה מן הצ"ץ, שניאמר: "וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם" s. גמ' תנו רבנן: "בה תברכו" - יברכוהו. אף אומר אומר בלשון הקודש, או אינו אלא בכ"ר ששון? נאמר פאן "בה תברכו" ונאמר להצ"ץ "אפה יעמדו לצדקת את העם", מה להצ"ץ בלשון הקודש - אף פאן בלשון הקודש. רבי יהודה אומר: אינו צריך, הרי הוא אומר "בה" - עד שיאמרו בלשון הזה. תניא אידך: "בה תברכו" - בעמידה. אמה אומר בעמידה או אינו אלא אפי' בישיבה? נאמר פאן "בה תברכו" ונאמר להצ"ץ "אפה יעמדו לצדקת", מה להצ"ץ בעמידה - אף פאן בעמידה. ר' נתן אומר: אינו צריך, הרי הוא אומר "לשירתו ולצדק צמון", מה ישירות בעמידה - אף מברך בעמידה. ובשירת גופיה מנצ"ח? דבתיב: "לעמוד לשירת". תניא אידך: "בה תברכו" - בנשיאות פנים. אמה אומר בנשיאות פנים, או אינו אלא אקא שניא בנשיאות פנים? נאמר פאן "בה תברכו" ונאמר להצ"ץ "וישא אהרן את ידיו אל העם ויברכם", מה להצ"ץ בנשיאות פנים - אף פאן בנשיאות פנים. קשיא ליה ר' יונתן: אי מה להצ"ץ בהן גדול וראש חודש ועבודת צבור - אף פאן בהן גדול וראש חודש ועבודת ציבור? ר' נתן אומר: אינו צריך, הרי הוא אומר "הוא ובניו כל הימים" - מקיש בניו לו, מה הוא בנשיאות פנים - אף בניו בנשיאות פנים, ואיתקש ברכה לשירות. ותניא אידך: "בה תברכו את בני ישראל" - בשם המפורש. אמה אומר בשם המפורש, או אינו אלא אקא בכינויו? ת"ש: "ושמו את שמו" - שמי המיוחד לך. יבול אף בגבולין פן - נאמר פאן "ושמו את שמו" ונאמר להצ"ץ "לשום את שמו שם", מה להצ"ץ בית הבחירה - אף פאן בבית הבחירה. רבי יאשיה אומר: אינו צריך, הרי הוא אומר "בכ"ר המקום אשר אוקיר את שמי אבוא אר"ך", בכ"ר מקום ס"ד? אקא מקרא זה מסודם הוא; בכ"ר מקום אשר אבוא אר"ך וברכתך - שם אוקיר את שמי. ותיבן אבוא אר"ך וברכתך - בבית הבחירה, שם אוקיר את שמי - בבית הבחירה. תניא אידך: "בה תברכו" - שנים בנגד פנים, או אינו אלא פנים בנגד עורף? ת"ש: "אמור להם" - באדם האומר לחבירו. תניא אידך: "בה תברכו" - אף אינו אלא בלחש? ת"ש: "אמור להם" - באדם שאומר לחבירו. אמר אבני: * דקמצינן, לשנים קורא "בהנים" ולא אינו קורא "בהן", שניא: "אמור להם" - לשנים. ואמר רב חסדא: נקמצינן, בהן קורא "בהנים" ואין ישראל קורא "בהנים", שניאמר "אמור להם" - אבירה משלם

ונאמר להלן יעמדו לברך. תימה: אדרבה, אימא: ונאמר להלן "ואכלת ושבעת וזכרכת", מה להלן ככל לשון, כדאמר לעיל (דף נג.)! וי"ל: דמסתברא ליה טפי למילף זכרת כהנים מזכרת הר גריזים, דשמיין דמפוש צמורה, דהזכרות עמנו נמי מפורשות, שיהי היפך הקללות המפורשות "ארור האישים" - לזכרה. אכל לשון זכרת המזון אינה מפורשת צמורה. ורבי יהודה אומר הרי הוא אומר בה. אכל לרצון לא משמע להו עיכונא "כה", אלא "ככה".

קשיא ליה לר' יונתן. אינו לשון הצרייטא, אלא לשון פי' הגמרא. וה"ל לה צספרי: ר' יונתן אומר אי מה להלן וכו'. **וכתיב כל הימים**. תימה: אחתי עבודת יחיד מניכא לן דליתרבי דאיכא נשיאות כפיס? והא ככל הימים איכא נמי עבודת צבור, כגון תמיד! ונראה, דודאי לזכרי הכל אימעיט עבודת יחיד מנשיאות כפיס, ור' יונתן נמי, אגז שיטפיה נקט ליה. ולא הוה נשיאות כפיס ככל יוס אלא בעבודת תמיד, דמתן צפ"ה דסדר תמיד (דף נז:). דליתר שנתנו איברים על גבי כש ומלחוס ירדו וצאו להן לזכרת הגזית. אמר להן הממונה "זכרו זכרה אחת" והס זכרו. קראו עשרת הדברות, שמע, והיה חס שמע, ויאמר. וזכרו את העם ג' זכרות: אמת ויציב, ועבודה, וזכרת כהנים. והוא הדין צמוספין וצמתיד של צין הערבים.

ואיתקש ברכה לשירות. לעיל קאי, דקאמר מקיש צניו לו - אימא לענין שירות דוקא איתקוש! להכי קאמר: כיון דאיתקוש לשירות - הוא הדין לזכרה, דהא איתקוש זכרה לשירות. **או** אינו אלא בכינוי. רצינו הלל פי' צספרי: צניו - כגון אל, אלהים, זכרות, ולא מסתבר, דהיכי תיסק אדעתא לזכרה קרא למימר "זכרו אלהים" צמוס שם צן ארבע אותיות? אלא צניו יש לומר: כקריאתו צל"ף דל"ת. הרי הוא אומר בכל המקום אשר אבא אליך וברכתך. הכי תני צספרי: ככל מקום אשר אני נגלה - שם תהא מזכיר את שמי. והיינו דקמתמה הכא: ככל מקום ס"ד? וכי ככל מקום אשר אני מלוה שמי להזכיר, דהיינו אפילו צגזולין, תזכרו? ד"ככל מקום אשר אבא אליך" - משמע: אי צעזמי, שיהא שם גילוי שכינה! אלא מקרא מסודם הוא: ככל מקום אשר אבא אליך, שאני נגלה שם - שם אני מנוך להזכיר שמי המיוחד לך, והיינו דוקא צצית הצמירה. והיינו דקמתי צספרי: ככל מקום אשר אני נגלה - שם תהא מזכיר את שמי. ונראה דמזה הטעם נמנעו כהנים לצדק צס המיוחד משמת שמעון הצדיק, כדאמר' צפרק "טרק צקלפי" (יומא דף נט:). לפי שלא זכו שז לגילוי שכינה. ונראה לר"י: כהן צצריך זכרת כהנים צשיצה - לא עשה ולא כלום, הואיל ואיתקוש זכרה לשירות, וגזי שירות אמר צפ"צ דזכמים (דף נג:). דיושב מחלל עבודה, הילכך אף כהן צריך לחזור ולצדק מעומד. **או** אינו אלא בלחש. תימה לר"י: אמאי לא נפקא לן מיינה מג"ש ד"זכרה" "זכרה" מהר גריזים: מה להלן צקול רס - אף כהן צקול רס? ומנינו למימר דלא איצטרך אלא לר"י, דלא יליף ליה מגזירה שוה אלא מ"כה". **לשנים** קורא בהנים. צירושלמי פרק "אין עומדין", אמר רב חסדא: צריך שיהא החזן ישראל. רב חנמן צר יתק אומר: חס היה כהן א' - אומר "כהן", שנים אומר "כהנים". אמר רב חסדא: אפי' כהן קורא "כהנים", שאין קורא "כהנים" אלא לאוחו השצט.

לשירות, וגזי שירות אמר צפ"צ דזכמים (דף נג:). דיושב מחלל עבודה, הילכך אף כהן צריך לחזור ולצדק מעומד. **או** אינו אלא בלחש. תימה לר"י: אמאי לא נפקא לן מיינה מג"ש ד"זכרה" "זכרה" מהר גריזים: מה להלן צקול רס - אף כהן צקול רס? ומנינו למימר דלא איצטרך אלא לר"י, דלא יליף ליה מגזירה שוה אלא מ"כה". **לשנים** קורא בהנים. צירושלמי פרק "אין עומדין", אמר רב חסדא: צריך שיהא החזן ישראל. רב חנמן צר יתק אומר: חס היה כהן א' - אומר "כהן", שנים אומר "כהנים". אמר רב חסדא: אפי' כהן קורא "כהנים", שאין קורא "כהנים" אלא לאוחו השצט.

גליון הש"ס
גמ' דכתיב לעמוד לצדקת. מה דקשה הא בזוית קרא עמנו צפ' עקב כתיב לעמוד לפני ה' לשרתו ולצדק צמון. ע"י צספר זית רענן פ' עקב וכתשבת שבות יעקב ח"צ ס' א'. ובסמ"ג מ"ע מלוה כ' כתיב לזכרו ולצדק צמון עכ"ל עמיה מדכתי' לעמוד ושרתו ולצדק צמון עכ"ל וצ"ע וע"י חוספות צמון נח"ל דף קט ע"ה ר"ה נ"ח:

במלכות

ופירושו תמלא כדכ"י עירובין ה"ה ור"ה נח"ל

אלו נאמרין פרק שביעי סוטה

כל בהן שאינו עולה לדוכן עובר בשלשה עשה. ירושלמי נמסכת
 נזיר פרק "כהן גדול": מהו שיעמא אדם לנשיאת כפיס? אחוי דר'
 אבא בר כהן אמר קמיה ר' יוסי בשם ר' אחא: מטמא כהן לנשיאת
 כפיס, שמע ר' אחא ואמר: אנה לא אמרי ליה כלום. חזר ואמר לו
 דילמא לא שמע מיניה, אלא כיון
 דאמר ר' יהודה בר פזי בשם ר"א:
 כל כהן שעמד צבהכ"נ ואינו נושא
 את כפיו - עובר צעשה, וכבר למימר
 שמונת עשה דוחה למנות ל"ה, אמר
 אנה לא אמרית ליה, אייתוניה ואנה
 מלקי ליה. [ר' אבבה הו' ימיז ומתני
 צבי כנישתא דקיסרין והו' תמן מיתנא,
 ואתא עונתא דנשיאת כפיס ולא
 שאלון ליה], אתא עונתא דמילילא
 ושאלון ליה. אמר להון: על נשיאות
 כפיס לא שאלתון לי, ועל מיללא תמן
 שאלון? כד שמעון כן הוה כל חד וחד
 מנהון משמע גרמיה וערק.
הא רבליק לפרקים. ה"ה חי לא סליק
 אלא דמחזיק נפשיה ע"י ממנות
 כהונה, כמו שאמר צפרק "הזרוע"
 (חולין דף קג). אמר אב"י: מריש הוה
 חטיפתא מתנתא וכו', עד משקל נמי
 לא שקילנא לבר ממעלי יומא דכיפורי,
 לא מחזיקי נפשי צכהני. ולפרוס ידיה?
 אנסי ליה עידיניה. **הא** דאניסי הא
 דלא אניסי. בסוף מסכת ר"ה (דף לה.)
 אמרי' דדוקא הני שצטדות אניסי,
 אבל הני דקיימי צמתא - לא אניסי.
מחיצה מאי י"ל דדוקא צללא אניסי
 קמבעיא ליה, אבל צדאניסי -
 פשיטא, דמי גרע מאחיהם שצטדות?
 וא"ת: חי לא אניסי אמאי עדיפי מעס
 שאחורי הכהנים צללא הפסק מחילת?
 י"ל: עס שאחורי הכהנים מראין צעלמן
 כאילו אין הצרכה חשונה צעיניהם,
 דכתיב: "אמור להם" - פנים כנגד
 פנים, והן עומדים אחורי עורף. אבל
 צהפסק מחילה, כיון דלא קיימי אחורי
 עורף - לאו מילתא היא, דלא חזין
 דקפיד קרא צכהני. מההיא דסוף מס'
 ר"ה (דף לה.) משמע דה"ה לתפלה,
 והכי משמע נמי צפרק "כילד זולין"
 וא"כ פליג עולה דר'
 יהושע בן לוי ואי לענין
 לצאת בו ידי חובתו א"ר
 יהושע בן לוי דאפי'
 מחיצה ברזל וכו' אבל
 לעולם אינו מצטרף
 וא"כ הכי קאמר רב
 תם וכן בתפלה פרק
 אין צולין גבי פסח
 הנאכל בחבורה מן
 האגף ולפנים כלפנים מן
 האגף ולחזן כלחזן אגף
 היינו משקף ואמר רב
 עלה וכן תפלה והכי
 קאמר רב שלא יצא ידי
 חובתו והתנן היה עובר
 אחורי בית הכנסת
 ושבע קול שופר או קול
 מגילה אם כוון לכו יצא
 ופר' דהתם עובר אחורי
 בית הכנסת ושבע קול
 א' מודה דיצא ידי חובתו
 אבל לענין דבר שבקדושה
 צריך כוון קדיש וברכו
 וקדושה לרין דהו' אמר רב
 דמפסקת:

משלמה תהא. אלהיה זו הפהנים יזכירו. ושמו את שמי. תלה הפתחו
 הדבר צה, להיות צרכה זו שימת שמו על עמו, ולא עשה אורף ישראל
 אלה אורף מקוס. ואברכה מברכה. דלילו "ואני אברכה" אישראל
 קאי, פר"ע דאמר צ"אלו טריפות" (חולין דף מט.). למדנו צרכה לישאל
 תורה אור מפי פהנים, מפי הגבורה לא למדנו,
 פשהא אומר "ואני אברכה" הו' אומר
 הפהנים מברכים את ישראל, והקב"ה
 מספיק על ידם. לפרקים. צמגים
 וצמועדים. שאינו עולה בעבודה.
 קודם שייסי עליה צבור "רנה" צריק
 לעלות על הדוכן. וידר מעשות. אלמא
 צעוד עבודה צידו צירק, ואח"כ "ויקד
 מעשות". אלמא השפא הוא דגמר.
 מעיקרא הו' עקר פרעיהו. ממקומן
 הדוכן, ולא מטו עד דגמרה צרפת
 העבודה. והנן נמי. צצרכות: אם
 הצטתו כו'. ירשא הכי אימא: העובר
 לפני הפיצה לא יענה אמן אחר
 הפהנים מפני הפיירה. ואם אין קום
 פהן אלה הוא - לא ירשא את פפיו, צללא
 מפרק דעמו צצוהו לתפלו ולא ידע
 להסתיל מיד צ"אים עלום". ואם הצטתו,
 פשהא מלימד צצבר ולא פטרק דעמו -
 נושא את פפיו וחזר לתפלו. רשאי.
 לישא את פפיו. והא לא עלה בעבודה.
 אלא דעקר פורקא, וש"מ סגי צכהני
 שעוקר מעט רגליו לילך לנד הדוכן
 בעבודה. לברך. צהמ"ו. לשוב עין.
 שזנאי צצע וגמלי תסד צממונן. מברין
 צצרי עין. ואין אורכלים מלללם. כי הנם
 מזורה הרשת. לעיל מיניה ממשעי צצרי
 עין: "נצרכה לדם" וגו' "כל הון יקר
 נמצא" וגו' "כי תנס מזורה הרשת" -
 לשון "זורה על נהו צצרי", קד צרכס
 על צצדים לרות חפס ואעוריס
 צצרכס קדי צצצוהו העופות לצכול,
 ואלו צרי העין תנס מלצדין מזונות
 צצצרין צצרכס צצנין כל צעל צצק,
 פלף הן מפרין צצון ואין נהנין
 ממזונותיהן. כי כמו שער צצפשו.
 "שער" זה על פרתו לשון פעל הוא,
 וקודצו מוכסת עליו, פלציו קמן וקציו
 פסח וטעמו למטה, פלילו זה האוכל
 מירד והשעיר צצפשו על צר עין, וקד
 הוא לשון "פפחנים השוערים" (יכמיה
 טו). ומנסה בן סרוק פירשו לשון שיעור
 - פמיד הוא משער פמה יאכל זה ועד
 ממי ופטרנדהו בלא מזונות. פלומר,
 למזונות הוצרך ולא היה לו, ורסה
 תסד נושא מזונות וצא למוטפס ממנו
 לאונס רעזון, ועמד זה עליו והרגו.
 בלא לוייה. פצורה שלגף עמדה.
 שפפדות. דלניסי צמלכסון, ואין יולין
 לצא. דלא אניסי. העומדין צצהכ"נ
 אחורי הפהנים לא אניסי, אלא פלצין
 הצרכה חשונה עליהם לעקור רגליהם
 ולצא לפני הפהנים להיות מברכים
 פנים פנגד פנים צצת. הלכך אינס צכלל
 צצכה, דללמר': "פה צצרכו" - פנים
 פנגד פנים. מברכה דשחור. לשון
 פירה. פחורי - מקוס. אישתירר פי
 עשרה. מקלמן עליון לדוכן, וקעצרה
 עונין אמן. לא אישפירר פי עשרה - לא

משלמה תהא. אלהיה זו הפהנים יזכירו. ושמו את שמי. תלה הפתחו
 הדבר צה, להיות צרכה זו שימת שמו על עמו, ולא עשה אורף ישראל
 אלה אורף מקוס. ואברכה מברכה. דלילו "ואני אברכה" אישראל
 קאי, פר"ע דאמר צ"אלו טריפות" (חולין דף מט.). למדנו צרכה לישאל
 תורה אור מפי פהנים, מפי הגבורה לא למדנו,
 פשהא אומר "ואני אברכה" הו' אומר
 הפהנים מברכים את ישראל, והקב"ה
 מספיק על ידם. לפרקים. צמגים
 וצמועדים. שאינו עולה בעבודה.
 קודם שייסי עליה צבור "רנה" צריק
 לעלות על הדוכן. וידר מעשות. אלמא
 צעוד עבודה צידו צירק, ואח"כ "ויקד
 מעשות". אלמא השפא הוא דגמר.
 מעיקרא הו' עקר פרעיהו. ממקומן
 הדוכן, ולא מטו עד דגמרה צרפת
 העבודה. והנן נמי. צצרכות: אם
 הצטתו כו'. ירשא הכי אימא: העובר
 לפני הפיצה לא יענה אמן אחר
 הפהנים מפני הפיירה. ואם אין קום
 פהן אלה הוא - לא ירשא את פפיו, צללא
 מפרק דעמו צצוהו לתפלו ולא ידע
 להסתיל מיד צ"אים עלום". ואם הצטתו,
 פשהא מלימד צצבר ולא פטרק דעמו -
 נושא את פפיו וחזר לתפלו. רשאי.
 לישא את פפיו. והא לא עלה בעבודה.
 אלא דעקר פורקא, וש"מ סגי צכהני
 שעוקר מעט רגליו לילך לנד הדוכן
 בעבודה. לברך. צהמ"ו. לשוב עין.
 שזנאי צצע וגמלי תסד צממונן. מברין
 צצרי עין. ואין אורכלים מלללם. כי הנם
 מזורה הרשת. לעיל מיניה ממשעי צצרי
 עין: "נצרכה לדם" וגו' "כל הון יקר
 נמצא" וגו' "כי תנס מזורה הרשת" -
 לשון "זורה על נהו צצרי", קד צרכס
 על צצדים לרות חפס ואעוריס
 צצרכס קדי צצצוהו העופות לצכול,
 ואלו צרי העין תנס מלצדין מזונות
 צצצרין צצרכס צצנין כל צעל צצק,
 פלף הן מפרין צצון ואין נהנין
 ממזונותיהן. כי כמו שער צצפשו.
 "שער" זה על פרתו לשון פעל הוא,
 וקודצו מוכסת עליו, פלציו קמן וקציו
 פסח וטעמו למטה, פלילו זה האוכל
 מירד והשעיר צצפשו על צר עין, וקד
 הוא לשון "פפחנים השוערים" (יכמיה
 טו). ומנסה בן סרוק פירשו לשון שיעור
 - פמיד הוא משער פמה יאכל זה ועד
 ממי ופטרנדהו בלא מזונות. פלומר,
 למזונות הוצרך ולא היה לו, ורסה
 תסד נושא מזונות וצא למוטפס ממנו
 לאונס רעזון, ועמד זה עליו והרגו.
 בלא לוייה. פצורה שלגף עמדה.
 שפפדות. דלניסי צמלכסון, ואין יולין
 לצא. דלא אניסי. העומדין צצהכ"נ
 אחורי הפהנים לא אניסי, אלא פלצין
 הצרכה חשונה עליהם לעקור רגליהם
 ולצא לפני הפהנים להיות מברכים
 פנים פנגד פנים צצת. הלכך אינס צכלל
 צצכה, דללמר': "פה צצרכו" - פנים
 פנגד פנים. מברכה דשחור. לשון
 פירה. פחורי - מקוס. אישתירר פי
 עשרה. מקלמן עליון לדוכן, וקעצרה
 עונין אמן. לא אישפירר פי עשרה - לא

[מנחות מ.ד.]

צרכות לה.

לקמן מה:

ר"ה לה.

פסחים פה:

פרק יב מ"ב

הנה

ה"ש דא"ר יהושע בן לוי
 אפי' מחיצה של ברזל
 אינה מפסקת בין ישראל
 לאביהם שבשמי וקשה
 דלענין מה מירי אי
 לענין צירוף קשה
 מראמרי' פרק כל נגות
 ציבור בקמנה ויחיד
 בגדולה אין מצטרפין
 וא"כ פליג עולה דר'
 יהושע בן לוי ואי לענין
 לצאת בו ידי חובתו א"ר
 יהושע בן לוי דאפי'
 מחיצה ברזל וכו' אבל
 לעולם אינו מצטרף
 וא"כ הכי קאמר רב
 תם וכן בתפלה פרק
 אין צולין גבי פסח
 הנאכל בחבורה מן
 האגף ולפנים כלפנים מן
 האגף ולחזן כלחזן אגף
 היינו משקף ואמר רב
 עלה וכן תפלה והכי
 קאמר רב שלא יצא ידי
 חובתו והתנן היה עובר
 אחורי בית הכנסת
 ושבע קול שופר או קול
 מגילה אם כוון לכו יצא
 ופר' דהתם עובר אחורי
 בית הכנסת ושבע קול
 א' מודה דיצא ידי חובתו
 אבל לענין דבר שבקדושה
 צריך כוון קדיש וברכו
 וקדושה לרין דהו' אמר רב
 דמפסקת:
 א' צ"ל דלא בני עשה שפיר
 יצא ד"ח אכל לענין דבר
 שצרכה לרדי עשה כגון
 וכו'.

משלמה תהא. אלהיה זו הפהנים יזכירו. ושמו את שמי. תלה הפתחו
 הדבר צה, להיות צרכה זו שימת שמו על עמו, ולא עשה אורף ישראל
 אלה אורף מקוס. ואברכה מברכה. דלילו "ואני אברכה" אישראל
 קאי, פר"ע דאמר צ"אלו טריפות" (חולין דף מט.). למדנו צרכה לישאל
 תורה אור מפי פהנים, מפי הגבורה לא למדנו,
 פשהא אומר "ואני אברכה" הו' אומר
 הפהנים מברכים את ישראל, והקב"ה
 מספיק על ידם. לפרקים. צמגים
 וצמועדים. שאינו עולה בעבודה.
 קודם שייסי עליה צבור "רנה" צריק
 לעלות על הדוכן. וידר מעשות. אלמא
 צעוד עבודה צידו צירק, ואח"כ "ויקד
 מעשות". אלמא השפא הוא דגמר.
 מעיקרא הו' עקר פרעיהו. ממקומן
 הדוכן, ולא מטו עד דגמרה צרפת
 העבודה. והנן נמי. צצרכות: אם
 הצטתו כו'. ירשא הכי אימא: העובר
 לפני הפיצה לא יענה אמן אחר
 הפהנים מפני הפיירה. ואם אין קום
 פהן אלה הוא - לא ירשא את פפיו, צללא
 מפרק דעמו צצוהו לתפלו ולא ידע
 להסתיל מיד צ"אים עלום". ואם הצטתו,
 פשהא מלימד צצבר ולא פטרק דעמו -
 נושא את פפיו וחזר לתפלו. רשאי.
 לישא את פפיו. והא לא עלה בעבודה.
 אלא דעקר פורקא, וש"מ סגי צכהני
 שעוקר מעט רגליו לילך לנד הדוכן
 בעבודה. לברך. צהמ"ו. לשוב עין.
 שזנאי צצע וגמלי תסד צממונן. מברין
 צצרי עין. ואין אורכלים מלללם. כי הנם
 מזורה הרשת. לעיל מיניה ממשעי צצרי
 עין: "נצרכה לדם" וגו' "כל הון יקר
 נמצא" וגו' "כי תנס מזורה הרשת" -
 לשון "זורה על נהו צצרי", קד צרכס
 על צצדים לרות חפס ואעוריס
 צצרכס קדי צצצוהו העופות לצכול,
 ואלו צרי העין תנס מלצדין מזונות
 צצצרין צצרכס צצנין כל צעל צצק,
 פלף הן מפרין צצון ואין נהנין
 ממזונותיהן. כי כמו שער צצפשו.
 "שער" זה על פרתו לשון פעל הוא,
 וקודצו מוכסת עליו, פלציו קמן וקציו
 פסח וטעמו למטה, פלילו זה האוכל
 מירד והשעיר צצפשו על צר עין, וקד
 הוא לשון "פפחנים השוערים" (יכמיה
 טו). ומנסה בן סרוק פירשו לשון שיעור
 - פמיד הוא משער פמה יאכל זה ועד
 ממי ופטרנדהו בלא מזונות. פלומר,
 למזונות הוצרך ולא היה לו, ורסה
 תסד נושא מזונות וצא למוטפס ממנו
 לאונס רעזון, ועמד זה עליו והרגו.
 בלא לוייה. פצורה שלגף עמדה.
 שפפדות. דלניסי צמלכסון, ואין יולין
 לצא. דלא אניסי. העומדין צצהכ"נ
 אחורי הפהנים לא אניסי, אלא פלצין
 הצרכה חשונה עליהם לעקור רגליהם
 ולצא לפני הפהנים להיות מברכים
 פנים פנגד פנים צצת. הלכך אינס צכלל
 צצכה, דללמר': "פה צצרכו" - פנים
 פנגד פנים. מברכה דשחור. לשון
 פירה. פחורי - מקוס. אישתירר פי
 עשרה. מקלמן עליון לדוכן, וקעצרה
 עונין אמן. לא אישפירר פי עשרה - לא

משמע לזכרה לחודייהו, הילכך פולין עליון ומברכין לתחיהם צצצדות. אריכי פאפי גוצי לא מפסקין. צין פהנים, מקיות צכלל צצכה, דלס בן אין לצבר סוף.
 והנה